

MRO –AKTUELLT (9/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 23 oktober 2012

Transportstyrelsen – museiorganisationer

MRO:s samtliga föreningar bör snarast besöka TS:s hemsida (www.transportstyrelsen.se ->järnväg->museiorganisationer (ny flik i vänster kolumn!)) och där läsa om möjligheten att ansöka om att befrias från vissa avgifter. Fyll i blanketten (för enkelhets skull bilägger jag blanketten vid distribution av detta MRO-Akt) och sänd in den (till exempel via e-post) tillsammans med de uppräknade bilagorna före 8 november. Missa inte att göra detta!

Ovanstående agerande från TS bör vara en konsekvens av det beslut som TS:s styrelse tog den 13 augusti (se MRO-Akt nr 7 och lite utförligare i nr 8). För museiorganisationer innebär detta en temporär befrielse under 2013 från ett antal avgifter, dock inte alla (se min specificering i MRO-Akt nr 8).

Ovanstående lättnader ska inte förväxlas med regeringens budgetproposition för 2013 som presenterades torsdag 20 september. Läs om denna i MRO-Akt nr. 8. I propositionen står följande att läsa och glädjas över:

.....

En annan fråga som anknyter till införandet av de nya finansieringsprinciperna i Transportstyrelsen gäller konsekvenserna av avgiftssättning med full kostnadstäckning för ideella föreningar och motsvarande organisationer som förvaltar kulturhistoriska värden. Regeringen har gett Transportstyrelsen i uppdrag att identifiera organisationer som bedriver kulturhistorisk verksamhet på ett sådant sätt att någon form av subvention i förhållande till Transportstyrelsens ordinarie avgiftssättning kan vara motiverad (dnr N2011/6905/TE). Transportstyrelsen har i mars i år redovisat en delrapport av uppdraget. I rapporten redogör

Transportstyrelsen bl.a. för sin bedömning att museijärnvägar bör ges en subvention på 50 procent i förhållande till ordinarie avgiftssättning. Delrapporten har remitterats till sex instanser varav tre har svarat. De som svarat avstyrker Transportstyrelsens förslag eftersom man anser att även den föreslagna subventionen kommer drabba berörda organisationer alltför hårt. Regeringen avser med anledning av detta att under 2013 låta Transportstyrelsen använda den anslagspost som är skattefinansierad till de aktuella kostnaderna. Kostnaderna, som bedöms uppgå till cirka 2 miljoner kronor per år, ska finansieras inom befintliga ramar. I den slutrapport av det aktuella uppdraget, som ska lämnas i mars 2013, bör myndigheten återkomma till regeringen med förslag som på ett tydligt sätt tar utgångspunkt i den ekonomiska situationen för berörda organisationer.....

Enligt regeringens proposition ovan får alltså TS i uppdrag "att använda den anslagspost som är skattefinansierad till de aktuella kostnaderna...." och vidare "...ska finansieras inom befintliga ramar". Regeringen påbjuder alltså genom sin proposition fullständig avgiftsbefrielse för museiorganisationer. TS tänker sig, som vi ser ovan, delvis något annat. TS går i otakt med regering och riksdag!

Men oavsett detta, alla föreningar ska för säkerhets skull sända in ansökan före 9 november!

TS:s generaldirektör

Som tidigare har rapporterats besökte MRO:s och JHRF:s ordförande TS:s generaldirektör i början av september. Några av våra frågor förblev obesvarade efter vårt besök. Generaldirektören bad att få återkomma angående dessa. Hans svar berörde fem frågor varav en gällde MRO. MRO:s fråga och gd:s svar följer:

MRO – AKTUELLT (9/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 23 oktober 2012

Fråga 2:

Riksdag och regering tog förra året beslut om att myndigheten kan göra undantag från kravet på fordonsregistrering. Möjligheten finns i EU-förordningen, men Transportstyrelsen missade att ta med detta i de svenska författningarna, vilket alltså dessa beslut åtgärdade. Trots denna tydliga signal fortsätter vi att kräva registrering. Varför?

Svar:

Det finns flera svar på denna fråga, men vi kan börja med bakgrunden till varför skrivningen om undantag kom till. När arbetet med EU-förordningen pågick uppmärksammades att i flera länder fanns det nationell lagstiftning som inte kategoriserade in museiverksamheten under järnväg (jämförelsevis tivolianläggning i Sverige). Detta innebar problem och därför infördes möjligheten till undantag så att de aktuella länderna kunde använda den. Sen finns självklart möjligheten för alla länder att göra så som de så vill.

Transportstyrelsen har dock valt att inte undanta museiföreningarna från att registrera sina fordon. Och anledningen till det är mångbottnad. För det första finns det i dagsläget ingen definition på vad som är ett museijärnvägsfordon, vilket gör det svårt att undanta dem. Det är Transportstyrelsens ansvar att ta fram en sådan definition. Transportstyrelsen har utrett frågan tidigare utan att ha kommit fram till en definition vad ett museijärnvägsfordon är. Transportstyrelsen vill även ha kontroll över alla godkända järnvägsfordon och godkända fordon registreras i fordonsregistret. Eftersom "museijärnvägsfordon" inte är undantagna från kravet på godkännande så vill således myndigheten ha kontroll över dessa, dvs föra in dem i fordonsregistret. Vidare är de händelser och tillbud som rapporteras in till Transportstyrelsen kopplade till fordonstyper och enskilda individer, vilket möjliggör uppföljning och trendbevakning. För att det ska fungera måste alla fordon som kan vara föremål för händelse och/eller tillbud finnas registrerade. Den nya TRAP-modulen för händelseregistrering är uppbyggd kring individnummer på fordon. Problemet om denna registrering av fordon inte finns och följs upp på individnivå blir att denna verksamhet hela tiden blir en svart fläck på vår karta och det vill vi inte framförallt när det gäller trafik på stamvägen. Sen finns det också en marknadsaspekt på det hela. Om alla godkända fordon är registrerade är det lätt att för köpare kontrollera fordonet vid byte/köp/försäljning eftersom registret är tillgängligt för alla om fordonsnummer finns. Registret innehåller information om vem ansvarar för varje fordon.

Det finns även fördelar för föreningarna att ha sina fordon i registret. Fordonsregistret uppfyller kravet på fordon i ordnad form vid ansökan om tillstånd. Förenklar dokumentation vid tillsyner och ansökan om tillstånd då fordonsinnehav inte behöver rapporteras. Registret har inloggningsuppgifter och kan användas för eget bruk och medger även en finare indelning av fordon för företagen än den som används av Transportstyrelsen. I framtiden kommer kontroll kunna göras mot infrastrukturregister för att kunna se vart ett specifikt fordon kan köras.

MRO:s ordförandes genmäle på gd-svaret var:

MRO tackar för svaret - daterat 2 oktober - på några av de frågor vi ställde vid vårt besök i Norrköping den 5 september. Endast en av frågorna – nr. 2 – berör MRO varför vi nedan begränsar oss till att kommentera denna fråga. MRO:s övriga frågor besvarades av generaldirektören direkt under vårt samtal. MRO:s fråga nr. 2 berör fordonsregistrering och det beslut om möjlighet till undantag som riksdagen tog 9 november 2011.

Transportstyrelsens svarsbrev inleder med att beröra tillkomsten av EU-direktivet. "...fanns det nationell lagstiftning som inte kategoriserade in museiverksamheten under järnväg...". Vidare "Detta innebar problem...". MRO:s kommentar till detta: Om museiverksamheten inte ingår i begreppet järnväg, så är det inget problem, då berörs det ju inte!

Vidare i svaret: "...finns det i dagsläget ingen definition på vad som är ett museijärnvägsfordon,...". MRO:s kommentar till detta: Nej det är nog så riktigt, det finns ingen formell definition. Detta till trots används begreppet museijärnväg och motsvarande i till exempel järnvägslagen, järnvägsförordningen etc. Detta innebär rimligtvis att staten har en uppfattning om begreppet. Att Transportstyrelsen nu har utsett en utredare av begreppet är positivt. MRO framhöll vid vårt besök hos

generaldirektören att vi erbjuder oss att bistå utredaren under hans arbete. Som ett första steg kommer MRO att sammanställa ett antal uppgifter om våra medlemsbanor. När sammanställningen är klar kommer vi att överlämna den till TS. Vidare "...Transportstyrelsen vill även ha kontroll över alla godkända järnvägsfordon...". MRO:s kommentar till detta: Detta argument är inte trovärdigt. Tunnelbanefordon och spårvagnar är också av Transportstyrelsen godkända fordon (enligt den speciella lag som gäller för dessa). Men för dessa gäller inte registreringsplikt. Transportstyrelsens argument borde – för att vara trovärdigt – också gälla denna typ av fordon.

Vidare "...alla fordon som kan vara föremål för händelse och/eller tillbud finnas registrerade." MRO:s kommentar till detta: Åter igen: tunnelbanefordon och spårvagnar är ibland föremål för händelser och tillbud. Alltså på nytt icke-trovärdigt. Vidare "Sen finns det också en marknadsaspekt på det hela." MRO:s kommentar till detta: Marknadsaspekten kan vi lämna därhän. Transportstyrelsen bör känna till att någon sådan aspekt inte finns bland museibanorna. Vi har ingen som helst kommersiell verksamhet. Skulle två museibanor någon gång utbyta fordon, så är utan tvekan båda banornas medlemmar mycket kunniga om varandras fordons status, användningen av dessa fordon och deras historia. Vår ledstjärna är kultur- och teknikbevarande verksamhet.

Vidare "...finns även fördelar för föreningarna att ha sina fordon i registret." MRO:s kommentar är att vi inte har något principiellt mot att våra fordon finns i ett register. I själva verket är det så att i en framtid kommer säkert den tidens järnvägsforskare att uppskatta ett sådant register. Men vi anser att kostnaden för detta är hutlöst. Att spara några uppgifter i en datafil motsvarar inte en faktisk kostnad för Transportstyrelsen på hundralappar per fordon och år.

Överklagandet av Transportstyrelsens debitering av fordonsregisterhållningsavgifter

Jan-Mikael Bexhed – som är ombud för Munkedals Jernväg, Skånska Järnvägar och Östra Södermanlands Järnväg i överklagandet av TS debitering av avgifter för registerhållning – meddelar att inget nytt finns att rapportera.

Brev från ett antal organisationer till närings-, kulturdepartementet och TS

Den oförtrötliga Torsten Nilsson i Norrköping författade nyligen ett brev till

MRO –AKTUELLT (9/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 23 oktober 2012

rubricerade tre enheter. Brevets avsändare var ett antal frivilligorganisationer – bl a MRO och JHRF – samt ArbetSam:s och Arbetets museums chefer. Du som deltog på vårt höstmöte fick en kopia av brevet. Två svar har kommit: från TS:s generaldirektör och från infrastrukturministern Elmsäter-Swärd. Svarebrev är vänligt hållna, men innehåller inget för MRO:s läsare nytt i sak. Du som vill ha kopior, låt mig veta.

MRO:s höst- och årsmöte 2012

Mötet hölls i JTJ:s regi i Jädraås helgen 6-7 oktober. Rapport om kringarrangemanget dyker när som helst upp på MRO:s hemsida. Protokoll från mötet kommer i sinom tid också att hamna där. Stort tack till JTJ för det genomförda arrangemanget. Bland besluten kan nämnas att styrelsen omvaldes; deltagandet i Almedalen ska fortsätta under 2013; nästa Tågsläpp ordnas den 21 april 2013; MRO:s vårmöte kommer att hållas 2 mars i Malmö.

Säkerhetsseminarium

Vårt säkerhetsseminarium från januari 2012 kommer att få en uppföljning. Du ska reservera helgen 19-20 januari 2013 för detta. Platsen blir liksom förra tillfället Mjölby stadshotell. Priset för mat, enkelrum och seminarielokal blir 1.335 kronor per deltagare. Vi börjar när tågen har anlänt från olika håll ungefär kl 10.30 på lördagsförmiddagen och slutar på söndagen vid 15-16 tiden strax före lämpliga avgångar. MRO:s styrelse anser att seminariet är mycket viktigt och subventionerar därför arrangemanget rejält. Ledarna är desam-

ma: Peter Sjöquist och Peter Heller. Önskemålet om en uppföljning var starkt från årets deltagare. Deltagarna bör liksom i vintras vara säkerhetsansvariga eller motsvarande inom våra föreningar. Det är nu tid att anmäla sig till seminariet. Samtliga föreningar bör vara representerade! Du med ansvar inom din förening, se till så att lämplig person anmäler sig till

info@museibanorna.se

Branschseminarium på Sveriges Järnvägsmuseum

Som framgick av förra MRO-Aktuellt så inbjuder Sveriges Järnvägsmuseum, JHRF och MRO till årets seminarium för verkamma i järnvägsmuseibranschen. Från förra årets seminarium ska vi följa upp frågan om samordning kring databaser. Industriantikvarien Ida Wedin håller på med en förstudie om just detta och genomför en workshop med oss på seminariet. Om detta, se notis i MRO-Aktuellt nr 7. Tiden för Ida Wedins workshop bli efter lunch kl 13-15. Anmäl förslag till egna punkter snarast på info@museibanorna.se.

Exempel på redan anmälda punkter: Vikten av rätt hjulunderhåll. Martin Öhlin berättar om SJVM erfarenheter av rullagerrevision hos DUROC, hur SJVM hanterat problemen med sprickor i hjulskivor i axlar typ 40A samt hur ytbehandling och rengöring av hjulpar ska gå till; Hur tar vi hand om godsvagnsarvet tillsammans. Henrik Reuter Dahl tar upp frågan om vi alla ska spara på samma typ av godsvagnar och lägga resurser på dem, eller om vi kan hitta ett sätt att minska godsvagnsbeståndet till förmån för färre, men bättre omhändertagna vagnar?; JTF släpps friare 2016, Reuter Dahl diskuterar hur branschen kan samverka för att skapa ett eget museitågsregelverk till dess?; TS-avgifter Ragnar Hellborg angående status för denna fråga.

MRO –AKTUELLT (9/2012)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 23 oktober 2012

Tid: Lördagen 17 november, kl. 10.00 – 16.00 (ungefärlig avslutningstid)
Plats: Sveriges Järnvägsmuseum, Gävle, konferensrummet. Seminariet är kostnadsfritt. Museet bjuder på fika och lunch.
Nu är det hög tid för anmälan. Senast 31 oktober till info@museibanorna.se.
Övernattning i Gävle finns till lågpris, STF vandrarhem (tel: 026-621745) eller Järnvägshotellet (www.jarnvagshotellet.nu).
Vi ser fram emot ett aktivt deltagande.
Varmt välkomna!
Ragnar Hellborg / Jonas Svartlok / Robert Sjö

Omklädsel av stolar

Från NJ och Peter Alsén har följande erbjudande kommit:

Vi inom NJ har helrenoverat vår sittvagn litt. A2 genom att klä om samtliga stolar med så nära originaltyget man kan komma. Detta gjordes externt hos en tapetserare i Nässjö, personen i fråga har nu valt att avveckla sin verksamhet varför vi köpt in symaskiner och annat för att i egen regi fortsätta med detta. Vi håller som bäst på med vår B5 och kommer sedan ta vagn för vagn. För detta ändamål har vi anställt en riktig skraddare genom Arbetsförmedlingens försorg. Han kommer vara hos oss i 1år till att börja med. NJ erbjuder härmed föreningar inom JHRF och MRO möjligheten att få era egna dynor osv omklädda. Vi har tänkt oss priser runt 1.200kr exkl material för en komplett stol typ A2. För de som är intresserade är det bara att kontakta undertecknad (peter.alsen@lokstallet.se) så lämnar vi pris på begäran.

Arbetslivsmuseer

Ett nyhetsbrev har utkommit sedan förra MRO-Aktuellt. (Nyhetsbrevet ligger som pdf-fil på www.arbetsam.com) Här ser du innehållet i brevet:

Qvarnstensgruvan Minnesfjället i Lugnås - Årets Arbetslivsmuseum 2012

Prisutdelning kommer att ske 20 oktober på plats vid gruvan.

Nyheter i korthet

Konferenser, filmer och annat

Skrivelse - Civilsamhällets organisationer måste stärkas

Skrivelse som idag skickas till

Kulturdepartementet,

Näringsdepartementet och

Transportstyrelsen samt för kännedom till media.

Nominera Årets Eldsjäl! Fem dagar kvar!

Senast 1 oktober måste era nomineringar finnas på plats hos juryn. Prisutdelning vid Museimässan i mars 2013.

Vidare har från ArbetSam kommit följande inbjudan:

Värdskap, marknadsföring och kommunikation

När: lördag 24 november

Tid: kl 9.30 – 16.30

Var: Arbetets museum, Norrköping

Kostnad: 700 kr inklusive lunch och fika. 500 kr medlem i ArbetSam

Ragnar Hellborg
MRO:s ordförande